

Onderzoeksagenda BIJ12- Faunazaken 2019

Vastgesteld door de ambtelijke IPO
Adviescommissie Vitaal Platteland
11 april 2019

Inhoudsopgave

1	Introductie	2
2	Organisatie en proces	3
	2.1 Organisatie onderzoekstaak BIJ12	3
	2.2 Voorbereiding en actualisering Onderzoeksagenda	3
	2.3 Voorbereiding, accordering en uitvoering onderzoeken en projecten	3
	2.4 Betrokkenheid van en sturing door provincies	4
	2.5 Verspreiding van onderzoeksresultaten en kennisdeling	4
	2.6 Communicatie in het werkproces	4
	2.7 Financiën	5
3	Uitgangspunten en criteria bij beoordeling onderzoeksvorstellen	6
	3.1 Uitgangspunten	6
	3.2 Beoordelingscriteria	6
4	Lopende onderzoeken	8
	4.1 Analyse dispersieroute wolf Naya	8
	4.2 Veldproef inzet maatwerkbeheer ter voorkoming van aanrijdingen reeën	8
	4.3 Veldproef inzet virtueel hekwerk ter voorkoming van aanrijdingen reeën	9
	4.4 Pilot kuddewaakhonden in de Nederlandse schapenhouderij: Preventie van predatie door wolven	10
	4.5 Studie verjaagtijdstippen Friesland	10
5	Nog uit te zetten onderzoeken	11
	5.1 Verstoringseffecten afschot rond Natura2000 gebieden	11
	5.2 Evaluatie dassenovereenkomsten, voorstel in voorbereiding	11
	5.3 Verlenging veldproef inzet maatwerkbeheer ter voorkoming van aanrijdingen reeën	11
	5.4 Onderzoeken ten behoeve van schadetaxatietechnieken	12

1 Introductie

De onderzoekstaak van BIJ12 is primair gericht op het voorkomen en bestrijden van faunaschade veroorzaakt door natuurlijk in het wild levende beschermde dieren aan bedrijfsmatig geteelde landbouwgewassen of gehouden landbouwhuisdieren. Op basis van het gevoerde onderzoek doet BIJ12 aanbevelingen, primair aan de provincies, faunabeheereenheden (FBE's) en grondgebruikers.

Ter voorbereiding op de Onderzoeksagenda BIJ12-Faunazaken (Hierna: Onderzoeksagenda) zijn provincies, FBE's belangenorganisaties, onderzoekbureaus en universiteiten in de gelegenheid gesteld voorstellen in te dienen. De Onderzoeksagenda is opgesteld door BIJ12, mede op basis van de adviezen van Commissie Onderzoek BIJ12-Faunazaken (hierna: Commissie Onderzoek) en de IPO werkgroep natuurwetgeving en vastgesteld door de Ambtelijk adviescommissie Vitaal Platteland van het IPO.

In de hier volgende hoofdstukken wordt eerst ingegaan op de organisatie en het gehanteerde proces bij het opstellen, vaststellen, uitvoeren en implementeren van de Onderzoeksagenda. Vervolgens worden onderzoeken benoemd die momenteel plaatsvinden of die in 2019 worden uitgezet

2 Organisatie en proces

2.1 Organisatie onderzoekstaak BIJ12

De onderzoekstaak wordt uitgevoerd door BIJ12 en omvat de voorbereiding en opdrachtverlening van onderzoeken en kennisprojecten, secretariaatvoering van de Commissie Onderzoek.

De Commissie Onderzoek adviseert BIJ12 over de kwaliteit van het onderzoek en bestaat uit onderzoeksdeskundigen vanuit de jacht, dierenwelzijn, natuurbescherming (zowel gebiedsbescherming als soortbescherming) en de landbouw. De Commissie Onderzoek is aanvang 2017 door de directeur BIJ12 ingesteld om als externe en onafhankelijke commissie over voorstellen en resultaten van onderzoek te adviseren aan BIJ12 en de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade. In de Commissie Onderzoek wordt het IPO vertegenwoordigd door een "linking pin" die vanuit een beleidsinvalshoek zitting neemt. De IPO-vertegenwoordiger is daarom (agenda)lid van de IPO werkgroep Natuurwetgeving, die voor de 12 provincies het IPO adviseert over natuurwetgeving en faunaschadebeleid.

2.2 Voorbereiding en actualisering Onderzoeksagenda

De provincies stellen in IPO-verband (AAC VP) de Onderzoeksagenda vast.

De voorbereiding van de Onderzoeksagenda begint met een periodieke inventarisatie van nieuwe kennisvragen bij provincies en bij het faunabeheer betrokken partners en belangen door BIJ12.

De voorstellen worden inhoudelijk beoordeeld door de Commissie Onderzoek BIJ12-Faunazaken. Zij beoordeelt ten minste een keer per jaar de tot dan ingekomen voorstellen en adviseert BIJ12 daarover.

Van de vijftien ingediende onderzoeksvoorstellen in 2018 zijn acht in dit document opgenomen onderzoeksvoorstellen gehonoreerd, zeven voorstellen zijn niet gehonoreerd, of aangehouden tot de onderzoeksagenda 2020-2021. Redenen om onderzoeksvoorstellen af te wijzen variëren van onvoldoende mogelijkheden tot implementatie, gebrek aan beleidsrelevantie, het buiten de scope vallen van mandaat van BIJ12, of praktische onuitvoerbaarheid van de onderzoeksvoorstellen.

2.3 Voorbereiding, accordering en uitvoering onderzoeken en projecten

Ter uitvoering van de Onderzoeksagenda besteedt BIJ12 opdrachten voor onderzoek en kennisprojecten aan of participeert in initiatieven van derden. Bij eigen opdrachten werkt BIJ12 de voorstellen uit en verleent conform het aanbestedingsbeleid van BIJ12 de opdrachten voor de uitvoering. Om de kwaliteit van onderzoek te waarborgen kunnen provincies of leden van de Commissie Onderzoek vanuit hun expertise een rol spelen in de voorbereiding en begeleiding van de uitvoering van onderzoeken en projecten.

Voorstellen in opdracht van BIJ12 en verzoeken tot participatie in initiatieven van derden worden door de Commissie Onderzoek beoordeeld aan de hand van de uitgangspunten en criteria zoals benoemd in Hoofdstuk 3.

2.4 Betrokkenheid van en sturing door provincies

De betrokkenheid van provincies betreft - afhankelijk van belangstelling, beleidsgevoeligheid en bereidheid tot inzet - in beginsel het hele proces van voorbereiding van onderzoeksvoorstellen (vraagarticulatie), begeleiding van opdrachtverlening, als klankbord in de uitvoering tot advisering over de uitkomsten.

Via de vaststelling van de Onderzoeksagenda en de formulering van de uitgangspunten beschreven in hoofdstuk 3 bepalen provincies het kader voor de uitvoering van de onderzoekstaak op het gebied van faunaschade door BIJ12. De provincies zijn verantwoordelijk voor de doorvertaling van de kennis naar het eigen beleid.

2.5 Verspreiding van onderzoeksresultaten en kennisdeling

Voor een succesvolle uitvoering van deze Onderzoeksagenda is een goede doorwerking van de onderzoeksresultaten naar de praktijk essentieel. Over de hele linie van het speelveld is duidelijk behoefte aan goede toegankelijke kennisontsluiting. Ook is samenwerking in de communicatie met andere partners gewenst om de kennisboodschap effectiever te verspreiden.

De communicatieaanpak voor kennis en onderzoek zal dan ook meer dan tot nog toe het geval was worden gericht op een goede ontsluiting van nieuw ontwikkelde en reeds bestaande kennis in de praktijk van het faunabeheer. Daarnaast vraagt een zorgvuldige voorbereiding en profilering van nieuwe onderzoeken en projecten om meer maatwerk in de communicatie.

BIJ12 zal jaarlijks een kennissymposium organiseren waarin resultaten van BIJ12-onderzoeken en -projecten voor het voetlicht worden gebracht, en de mogelijkheid bestaat voor provincies en de faunabeheerpartners en onderzoeksinstituten om door of via hen ontwikkelde kennis te presenteren. Tevens zal dit symposium worden aangegrepen om een brede reflectie over toekomstige kennisvragen plaats te laten vinden.

2.6 Communicatie in het werkproces

Voor eigen initiatief onderzoeken en projecten beslist BIJ12 over de te voeren communicatie bij de start en de openbaarmaking van resultaten. De regie op de communicatie over projecten en onderzoeken ligt bij BIJ12 en de Communicatieadviseur van BIJ12.

Bij de start maakt BIJ12 als opdrachtgever in het inkoopproces voor uit te besteden onderzoeken en projecten met opdrachtnemers over communicatie de volgende werkafspraken:

1. Bij start van onderzoeken of projecten communicatie- en mediastrategie afstemmen tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Daarbij hoort ook het vastleggen en autoriseren van woordvoeringsinformatie (rollen, namen en bereikbaarheid);
2. Conformereren aan de standaard voorwaarde in de opdrachtbrief dat de opdrachtnemer enkel na instemming van BIJ12 contact heeft met de media;
3. Gedurende de uitvoering voortdurend en expliciet inhoud en status van concept producten checken op eventuele beleidsmatige of communicatieve risico's alvorens deze worden toegezonden aan de Commissie Onderzoek of de provincies;

4. Alert zijn op mogelijke actieve of passieve contactlijnen van opdrachtnemer met media. Zo nodig daarover in de opdracht van BIJ12 - aanvullend op de instemmingsclausule als genoemd onder het 2e punt - voorwaarden opnemen;
5. Pers- en nieuwsberichten voorafgaand aan plaatsing afstemmen en expliciet accorderen;
6. Aan onderzoeken de voorwaarden te verbinden van zo direct mogelijke (en gratis) toegang tot de ontwikkelde kennis.

Na schriftelijke bevestiging van deze voorwaarden wordt tot uitvoering overgegaan.

Voorname voorwaarden kunnen ook van toepassing zijn op overeenkomsten tussen BIJ12 en leveranciers van te beproeven wildverjagingsmiddelen die in het onderzoek of kennisproject participeren.

Bij afronding van onderzoeken en projecten worden rapportages op de website van BIJ12 geplaatst en wordt - afhankelijk van de nieuwswaarde - een nieuwsbericht geplaatst. Tevens worden de provincies en de Maatschappelijke Adviesraad geïnformeerd.

In geval van beleidsgevoelige onderzoeken en projecten kan deze basislijn worden opgeschaald en vindt naast afstemming met inhoudelijke deskundigen ook afstemming met de afdelingen communicatie van de provincies plaats over inhoud en aanpak van de communicatie.

2.7

Financiën

Het huidige onderzoeksbudget voor de uitvoering van de Onderzoeksagenda (incl. kennissymposium) bedraagt € 460.000,= (incl. BTW) per jaar.

Door cofinanciering van projecten van derden kan een multipliereffect worden bereikt.

3 Uitgangspunten en criteria bij beoordeling onderzoeksvorstellen

3.1 Uitgangspunten

Voorstellen voor nieuwe onderzoeken en kennisprojecten moeten op de volgende uitgangspunten zijn gericht:

1. Voorkomen van schade. Onderzoek naar de mogelijkheden van schadepreventie gaan vóór onderzoek ter beperking van schade;
2. Maatschappelijke relevantie voor de belangen die met het faunabeheer worden bediend dan wel daarvan schade of overlast kunnen ondervinden;
3. Bruikbaar in de praktijk. De aanbevelingen moeten het "lerend beheer" door grondgebruikers en andere direct in de uitvoering betrokken partijen kunnen ondersteunen.
4. Vernieuwend onderzoek naar de effectiviteit van wildwerende middelen, mits daarvan de technische werking vaststaat;
5. Behoeftte cq. commitment van alle of meerdere provincies (ten minste drie). Afstemming hierover kan plaatsvinden in de Werkgroep natuurwetgeving van het IPO;
6. Koppeling aan initiatieven voor kennisontwikkeling van belangenorganisaties en faunabeheerpartners van de provincies;
7. Bundeling van kennis door samenwerking tussen opdrachtnemers.

Voorstellen met concreet zicht op cofinanciering hebben een pré bij de besluitvorming.

3.2 Beoordelingscriteria

Ten behoeve van de inhoudelijke beoordeling van voorstellen voor nieuw onderzoek heeft de Commissie Onderzoek de volgende beoordelingscriteria gehanteerd:

- Onderzoekstechnische aspecten: eenduidige formulering probleemstelling incl. urgentie / onderzoeksvraag, beoogde methode / aanpak, inzicht in beschikbaarheid bestaande kennis en , mate van vernieuwing die kan worden bereikt;
- Toepasbaarheid: betekenis voor ontwikkeling, onderbouwing en uitvoering van het faunaschadebeleid voor meerdere of alle provincies;
- Toepassingsbereik: generiek / gebiedsspecifiek, meest geschikte geografische schaal en soorten;
- Kosten en kosteneffectiviteit (door inzet van eigen deskundigen of inhuur en/ of door keuze van onderzoeksmethode);
- Analyse van risico's in de uitvoering;
- Deskundigheid van beoogde opdrachtnemer;
- Condities voor beschikbaarheid datasets.

Voor de beoordeling van voorstellen voor of resultaten van elders uitgevoerde effectiviteitsstudies hanteert BIJ12 de navolgende visie en gedragslijn: *Visie en gedragslijn ten aanzien van studies naar de effecten en effectiviteit van wildwerende middelen*

Effectiviteitstudies horen niet een proeftuin te zijn van de kwaliteit en werking van technische apparatuur, deze moet vooraf zijn gewaarborgd. Bij voorkeur worden studies opgepakt waarin de effecten van afzonderlijke middelen worden bepaald als onderdeel van een gecombineerde aanpak, waarin de werking van het te onderzoeken middel de belangrijkste variabele vormt.

Aan de deelnemende grondgebruikers vergoedt BIJ12 voor 100 % de eventueel optredende schade aan bedrijfsmatig geteelde landbouwgewassen of gehouden landbouwhuisdieren en het bij aanvraag van de schadetegemoetkoming verschuldigde behandelbedrag. Ook zal bij de beoordeling van de eventuele schade worden afgezien van toetsing van de ontheffing op adequaat gebruik door of op last van de deelnemende grondgebruiker. Omdat deze gedragslijn voor wat betreft vergoedingen en tegemoetkomingen aan grondgebruikers afwijkt van de door de provincies vastgestelde beleidsregels sluit BIJ12 vanaf 2017 met alle deelnemende grondgebruikers een overeenkomst af. Voor de afsluiting van deze overeenkomsten is een door Gedeputeerde Staten van de provincie vastgestelde instructie tot afwijking van de provinciale beleidsregels vereist. De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het aanvragen van vergunningen en ontheffingen bij het bevoegde gezag.

4 Lopende onderzoeken

4.1 Analyse dispersieroute wolf Naya

Opdracht verleend aan Wageningen Environmental Research

Eind 2017 en begin 2018 is een vrouwelijke wolf (Naya) vanuit Mecklenburg-Vorpommern via Nederland naar België gedispergeerd. De route kon worden gevolgd omdat ze een GPS-GSM halsbandzender had gekregen in Duitsland. De data biedt een unieke kans om informatie te vergaren over het terreingebruik en dispersiegedrag van wolven.

Momenteel duiken geregeld dispergerende wolven voor kortere of langere tijd op in Nederland, hetgeen tot maatschappelijke onrust leidt, onder andere in verband met het risico op schade voor schapenhouderijen. Fragmentarisch wordt informatie verkregen over de locatie waar individuele wolven verblijven op basis van genetisch onderzoek, camerabeelden of zichtwaarnemingen. Gedetailleerde informatie over dispersieroutes, het terrein-gebruik en predatie(kansen) ontbreekt tot op heden.

Dit project beoogt een bijdrage te leveren aan de kennisontwikkeling m.b.t. het vroege vestigingsgedrag van wolven alsmede concrete informatie over het dispersiegedrag van wolven en landschapskenmerken die dit gedrag kunnen beïnvloeden. Op basis hiervan ontstaat meer inzicht in de kans op schade aan gehouden dieren of problemen van verkeersveiligheid.

4.2 Veldproef inzet maatwerkbeheer ter voorkoming van aanrijdingen reeën

Onderzoek uitgezet bij Wageningen Environmental Research (WEnR), binnen hierboven beschreven opdracht: De effectiviteit van maatregelen voor het reduceren van aanrijdingen met reeën

Het doel van dit onderzoek is het uitvoeren van een tweejarige praktijkproef (zie hieronder voor een voorstel ter verlenging van deze proef tot vier jaar) waarin de effecten van maatwerkbeheer op het aantal aanrijdingen met reeën wordt onderzocht.

Maatwerkbeheer is gericht op extra afschot van reeën in zones direct langs de weg. De gedachte achter deze maatregel is dat door dit afschot de dichtheid van reeën langs de weg laag wordt gehouden waardoor de kans op aanrijdingen afneemt. Maatwerkbeheer kan op veel verschillende manieren worden uitgevoerd. Zo zijn er onder meer verschillende keuzes te maken wat betreft de plaats en periode van het extra afschot, het aantal extra te schieten dieren en welke dieren (leeftijd, geslacht) dit dan moeten betreffen. In nauw overleg met de Begeleidingsgroep voor de reestudie is het maatwerkbeheer gedefinieerd en zijn voor alle relevante aspecten keuzes gemaakt.

Er wordt gebruik gemaakt van drie meetvariabelen:

1. het aantal doodgereden reeën (per km per jaar);
2. het aantal succesvolle passages/oversteken van de weg door reeën (per km per tijdseenheid);
3. de (veranderingen in) relatieve dichtheden van de populatie in de leefgebieden die grenzen aan het proeftraject (tot 250 m vanaf de weg).

Voor iedere meetvariabele wordt een andere meetmethode gehanteerd:

1. Het aantal slachtoffers van aanrijdingen wordt geteld. Hiervoor maken we gebruik van de gangbare registraties van valwild via de Faunabeheereenheid Gelderland.
2. Het aantal succesvolle oversteken wordt geschat met behulp van random geplaatste sporenbedden in de wegberm en/of op het terrein dat grenst aan de wegberm.
3. Relatieve populatiedichtheden worden geschat met behulp van random geplaatste cameravallen.

4.3 Veldproef inzet virtueel hekwerk ter voorkoming van aanrijdingen reeën

Onderzoek uitgezet bij Wageningen Environmental Research (WEnR), binnen hierboven beschreven opdracht: De effectiviteit van maatregelen voor het reduceren van aanrijdingen met reeën

Dit onderzoeksplan is opgesteld op basis van:

- Het oorspronkelijke projectplan 'Onderzoek naar de effectiviteit van maatregelen voor het reduceren van aanrijdingen met reeën' d.d. 15 oktober 2015;
- Het besluit van de provincies in IPO verband t.a.v. het uitvoeren van twee praktijkproeven, d.d. 20 april 2017, zoals opgenomen in het verslag van het overleg met de Commissie Onderzoek d.d. 11 mei 2017.

Het doel van dit onderzoek is het uitvoeren van een vierjarige praktijkproef waarin de effecten van een virtueel hekwerk, een maatregel die dieren moet afschrikken om de weg te betreden, op het aantal aanrijdingen met reeën wordt onderzocht.

Een virtueel hekwerk bestaat uit sensoren op (hectometer)paaltjes die geactiveerd worden door koplampen waarna een geluids- en lichtsignaal wordt geproduceerd. De gedachte achter deze maatregel is dat reeën hierdoor geattendeerd worden op naderend verkeer en niet oversteken waardoor de kans op aanrijdingen afneemt. Kosten t.b.v. de aanleg en beheer van virtuele hekwerken vallen buiten de scope van het projectvoorstel.

Er wordt gebruik gemaakt van drie meetvariabelen:

4. het aantal doodgereden reeën (per km per jaar);
5. het aantal succesvolle passages/oversteken van de weg door reeën (per km per tijdseenheid);
6. de (veranderingen in) relatieve dichtheden van de populatie in de leefgebieden die grenzen aan het proeftraject (tot 250 m vanaf de weg).

Voor iedere meetvariabele wordt een andere meetmethode gehanteerd:

4. Het aantal slachtoffers van aanrijdingen wordt geteld. Hiervoor maken we gebruik van de gangbare registraties van valwild via de Faunabeheereenheid Gelderland.
5. Het aantal succesvolle oversteken wordt geschat met behulp van random geplaatste sporenbedden in de wegberm en/of op het terrein dat grenst aan de wegberm.
6. Relatieve populatiedichtheden worden geschat met behulp van random geplaatste cameravallen.

4.4 Pilot kuddewaakhonden in de Nederlandse schapenhouderij: Preventie van predatie door wolven

Pilotproject uitgezet bij Frans van Bommel, Melanie Pikel & Leo Linnartz. ARK Natuurontwikkeling en Van Bommel Faunawerk

De inzet van kuddewaakhonden bij een niet-gescheperde schaapskudde wordt in deze pilot uitgetest en gedemonstreerd in een twee jaar durende proef. In de pilot wordt gebruik gemaakt van verschillende rassen, de Pyreneese Berghond, de Hongaarse Kuvasz en de Turkse Akbash. Essentieel is de plaatsing van een deugdelijk (elektrisch) raster om de schapen en kuddewaakhonden te scheiden van bewoners, recreanten en andere voorbijgangers.

Inmiddels zijn op basis van opgedane ervaringen twee bijeenkomsten georganiseerd voor geïnteresseerden schapshouders en terreinbeherende organisaties met een begrazingsopgave.

4.5 Studie verjaagtijdstippen Friesland Veldstudie uitgezet bij Altenburg en Wymenga

Met dit onderzoek wordt beoogd inzicht te krijgen in het causaal verband tussen tijdstippen van verjaging in de ochtenduren en schadereductie. Het onderzoek moet leiden tot inzicht in, en een gedegen onderbouwing van het tijdstip in de ochtend waarop verjaging met ondersteunend afschot het meest effectief is om schade door ganzen te voorkomen.

Het op te leveren rapport is het resultaat is van een veldstudie naar het effect van het vervroegen van het verjagingstijdstip op de effectiviteit van de verjagingsinspanningen, en daaraan gerelateerd, aan het terugbrengen van schade op de betreffende percelen.

5 Nog uit te zetten onderzoeken

5.1 Verstoringseffecten afschot rond Natura2000 gebieden

Diverse voorstellen ingediend door Provincie Overijssel, Altenburg en Wymenga. Huidig voorstel afgestemd met 12 FBE's

Bij afschot in en rond N2000 gebieden kan verstoring van (broed)vogels optreden, waarmee deze activiteit vergunningplichtig wordt. Het verlenen van dergelijke vergunning dient deugdelijk onderbouwd te zijn. Bij de beoordeling of bij afschot in en rond een N2000 gebied verstoring optreedt wordt gebruikgemaakt van standaard verstoringsafstanden ontleend aan internationale literatuur. Hiermee wordt voorbijgegaan aan belangrijke contextafhankelijke variabelen, zoals de verstoringsgevoeligheid van de betreffende broedvogels, de periode van verstoring, de frequentie van verstoring en andere verstorende activiteiten. Er zijn goede redenen om aan te nemen dat de gehanteerde verstoringsafstanden in de Nederlandse situatie niet overeenkomen met de daadwerkelijk optredende verstoring. Hier is echter nooit deugdelijk veldonderzoek naar uitgevoerd.

Het voorgestelde onderzoek betreft een veldstudie naar afstanden waarop daadwerkelijk verstoring plaatsvindt van (broed)vogels, behorende tot de in de van toepassing zijnde beheerplannen aangegeven doelsoorten, wanneer in en/of rond Natura2000 gebieden afschot met het geweer plaatsvindt.

Doel van het onderzoek is een landelijk afwegingskader op te stellen op basis waarvan kan worden bepaald in welke specifieke situaties sprake is van verstoring.

5.2 Evaluatie dassenovereenkomsten, voorstel in voorbereiding

In de BACVP van 9 oktober 2015 is ingestemd met de afsluiting door het toenmalige Faunafonds van nieuwe dassenovereenkomsten met grondgebruikers voor de periode vanaf 1 januari 2016 tot maximaal 31 december 2020 met inachtneming van de generieke uitgangspunten voor de burchtvergoeding, de schadetegemoetkoming en de evaluatie.

Aan het einde van de periode de overeenkomsten op economische, maatschappelijke en ecologische effecten evalueren. Op basis daarvan kan besloten worden of na 2020 nieuwe overeenkomsten afgesloten worden.

5.3 Verlenging veldproef inzet maatwerkbeheer ter voorkoming van aanrijdingen reeën

In 2015 is aan WEnR opdracht verleend voor het uitvoeren van onderzoek naar verschillende maatregelen ter voorkoming van aanrijdingen met reeën, zie hierboven. In het onderzoek zijn 4 fases onderscheiden. Fase 1, een bureaustudie op basis van beschikbare internationale literatuur, afschotgegevens afkomstig van wildbeheereenheden in Utrecht en Gelderland en gegevens omtrent aanrijdingen, is in december 2018 is opgeleverd. Fasen 2 t/m 4 betreffen een veldproef waarbij het effect van maatwerkbeheer op het terugbrengen van aanrijdingen met reeën wordt onderzocht. De oorspronkelijk verleende opdracht voorzag in een 2-jarige veldproef. Een clause was opgenomen voor eventuele verleningen van de proef met 2 jaar.

In overleg met de Commissie Onderzoek, alsmede de klankbordgroep en begeleidingscommissie, is besproken de veldwerkproef maatwerkbeheer uit te breiden van twee naar vier jaar.

De redenen om de proef met twee jaar te verlengen dat dan eventuele gewinningseffecten die optreden kunnen worden meegenomen. Gezien de onvoorspelbaarheid van aanrijdingen op een gegeven traject is het bovendien niet mogelijk binnen twee jaar voldoende gegevens te verzamelen om statistisch onderbouwde uitspraken te kunnen doen.

Ontwikkeling methodologie voor schadebepaling per soort en op nationale schaal – een experimentele en modelbenadering.

5.4

Onderzoeken ten behoeve van schadetaxatietechnieken

Indien landgebruikers schade melden en deze schade komt voor vergoeding in aanmerking, dan laat BIJ12 de schade taxeren volgens vastgestelde protocollen. De nauwkeurigheid van de hierbij gehanteerde taxatiemethodes kan aanzienlijke financiële implicaties hebben. Om die reden voert BIJ12 doorlopend onderzoek uit naar nauwkeurigere, efficiëntere en uniformere taxatiemethodes. Hiervoor wordt ruimte binnen het onderzoeksbudget gereserveerd.